

22.194A

DENDERMONDE

OUDE MOLENSTRAAT

2017F47

Nota

**Programma van
Maatregelen**

**Uitgesteld vooronderzoek
zonder ingreep in de bodem**

Sander VAN DE VELDE

Pieter LALOO

Project:
22.194A – Oude Molenstraat Dendermonde

Opdrachtgever:
Aquafin nv
Dijkstraat 8
2630 Aartselaar
BTW BE0440 691 388

Uitvoerder:
GHENT ARCHAEOLOGICAL TEAM bvba (GATE)
Pieter LALOO, SANDER VAN DE VELDE

© 2017 - GHENT ARCHAEOLOGICAL TEAM bvba
Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd of aangepast worden, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt worden onder enige vorm of wijze ook, elektronisch, mechanisch, door fotokopie, zonder toestemming van Ghent Archaeological Team bvba.

Inhoudstafel

Inhoudstafel	i
Inleiding	1
PROGRAMMA VAN MAATREGELEN	1
1. Gemotiveerd advies voorwaardelijke maatregelen	1
1.1 Volledigheid gevoerde onderzoek	1
1.2 Aan- of afwezigheid archeologische site	1
1.3 Impact- en maatregelbepaling	1
1.4 Waardering archeologische site	2
1.5 Concretisering maatregelen	2
Bibliografie.....	ii
Bijlage.....	ii

Inleiding

Aquafin nv plant werkzaamheden aan het rioolstelsel te Grembergen, deelgemeente van Dendermonde in de provincie Oost-Vlaanderen. De oppervlakte van het plangebied met bodemingreep overschrijdt de drempelwaarden opgenomen in het Onroerenderfgoeddecreet [concreet: opp. > ca. 6382,78 m²]. Het projectgebied bevindt zich niet in een vastgestelde archeologische zone, in een beschermde archeologische site of in een gebied waar geen archeologische erfgoed meer te verwachten valt (GGA). Hierdoor moet een archeologienota worden opgesteld. GATE werd aangesteld om deze nota door middel van een landschappelijk bodemonderzoek op te maken met advies naar eventueel vooronderzoek met ingreep in de bodem, werfbegeleiding of vrijgave.

PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

1. Gemotiveerd advies voorwaardelijke maatregelen

Het archeologisch onderzoekprocedé uitgedragen door de Code van Goede Praktijk (CGP) tracht een vaste, gefaseerde structuur te introduceren in een discipline waar uitzondering vaak de regel is. Variabiliteit vangen we op door na elke onderzoekfase de balans op te maken van maatschappelijke kosten [Financiële kost zonder onmiddellijke sociaaleconomische *return*] en baten [potentiële kennisvermeerdering van ons collectief verleden]. Het enige dat de reële, objectieve kost scheidt van een vagere, subjectieve winst is de commercieel- wetenschappelijke integriteit van onderzoek en onderzoeker; datgene wat de CGP in steen beitelt.

Het Programma van Maatregelen [PvM] is het finale *resumé* van het genoemde gefaseerde onderzoekprocedé. Hieruit moet blijken dat elke gemaakte stap, beslissing of advies de kwaliteit en volledigheid van de resultaten garandeert, zónder onnodige stappen genomen te hebben en toch mét optimale toekomstmogelijkheden van verzamelde data. Het onderzoek is, in één woord gesteld: gestroomlijnd.

Sluitende redeneringen gemaakt op basis van vergunde integriteit garanderen bijgevolg dat het PvM nog slechts één vraag dient te beantwoorden: Is vervolgonderzoek aangewezen ja, dan nee?

1.1 Volledigheid gevoerde onderzoek

De bundeling van het gevoerde bureauonderzoek en het landschappelijk bodemonderzoek zorgde voor voldoende informatie met betrekking tot het archeologisch potentieel van het projectgebied in relatie met de impact van de geplande werken daarop.

Uit het landschappelijk bodemonderzoek besluiten we dat het projectgebied een laag potentieel bezit met betrekking tot de bewaring van steentijdartefactenvindplaatsen. Een verkennend archeologisch booronderzoek sluiten we bijgevolg uit.

Tot het tegendeel is bewezen bezit het projectgebied de mogelijkheid tot het treffen van één of meerdere sporevindplaatsen. Hiermee doelen we op sporen, structuren en vondsten behorend tot perioden variërend van het neolithicum tot de Tweede Wereldoorlog. Het landschappelijk booronderzoek bevestigde dat onder de teelaarde zich een bewaarde aardkundige eenheid bevindt leesbaar als archeologisch niveau [C-horizont]. Ten gevolge van deze vaststelling stellen we dat het projectgebied verder kan onderzocht worden d.m.v. een proefsleuvenonderzoek.

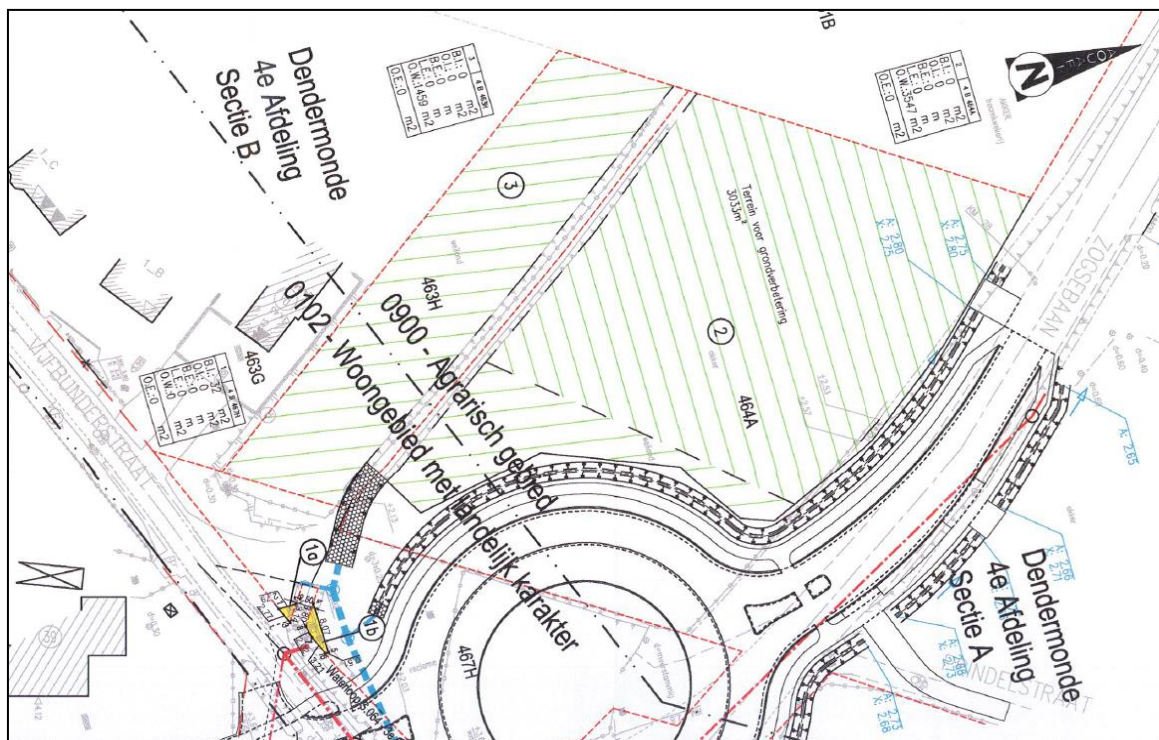
1.2 Aan- of afwezigheid archeologische site

Resultaten uit het reeds gevoerde onderzoek zijn vooralsnog ontdaan van indicaties voor de aan- of afwezigheid van een archeologische site.

1.3 Impact- en maatregelbepaling

Het projectgebied situeert zich aan het kruispunt tussen de Zogsebaan, Hamsesteenweg, Oude Molenstraat en de Vijfbunderstraat in Grembergen. Grembergen is een op de noordelijke oever van de Dender gelegen deelgemeente van Dendermonde. Het huidige projectgebied behelst uitsluitend het tijdelijke werfterrein voorzien bij werken aan de wegenis, Bosbeek en riolering in de Oude Molenstraat. Laatst genoemde ingrepen maken geen deel uit van het huidige onderzoeksgebied.

Het werfterrein is 6382,78 m² groot en is tot vandaag landbouwgebied in privé-eigendom (kadastraal 463H en 464A). Op de percelen wordt uitsluitend de teelaarde weggegraven tot op ca. 0,3 m tegenover het huidige maaiveld. Na afloop van de werken wordt het terrein d.m.v. grondverbeteringswerken gerestaureerd.

Figuur 1: Uitsnede ontwerpplan stedenbouwkundige aanvraag met aanduiding tijdelijk werfterrein (© Aquafin)

1.4 Waardering archeologische site

De afwezigheid van specifieke aanwijzingen binnen het afgebakende terrein, of daaromheen, maken hierdoor de impactbepaling van de werken en de reeds aanwezige verstoringen tot leidraad voor het vertrekken van een archeologisch advies [VvR]:

Het bewaarde, leesbare archeologische niveau bevindt zich op een gemiddelde diepte van 0,6 m t.o.v. het maaiveld over het hele terrein. De verwachte impact van de geplande werken reikt slechts tot ca. 0,3 m t.o.v. het maaiveld. Overeenkomstig het werk-ethisch credo dat de voorkeur geeft aan *in situ* bewaring van het bodemarchief boven de *ex situ* geregistreerde archaeologica [i.e. opgraven], hoeft verder vooronderzoek met ingreep in de bodem niet plaats te vinden.

1.5 Concretisering maatregelen

GATE adviseert geen vervolgonderzoek, daar alle relevante onderzoeksvragen beantwoord werden na afloop van het vooronderzoek [met ingreep in de bodem]; het potentieel tot nuttige kennisvermeerdering is gerealiseerd. Of omdat potentieel verrijkende informatie optimaler bewaard blijft *in situ*, indien het bodemarchief geen gevaar loopt.

Bibliografie

Literatuur:

-

Collecties:

-

Kaartmateriaal:

-

Digitale bronnen:

-

Bijlage

Figurenlijst:

Figuur 1: Uitsnede ontwerpplan stedenbouwkundige aanvraag met aanduiding tijdelijk werfterrein (© Aquafin)